

Dosarul nr. 2ra-960/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Oleg Coroma,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Coroma
împotriva lui Leonid Cojuhari, Petru Popescu, intervenient accesoriu Radu
Bordeianu cu privire la atribuirea drepturilor și obligațiilor de cumpărător ce rezultă
din contractul de vânzare-cumpărare, compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 10 mai 2017, Oleg Coroma a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Leonid Cojuhari, Petru Popescu solicitând atribuirea drepturilor și obligațiilor de
cumpărător ce reies din contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-538 din 18 aprilie
1995 încheiat între Leonid Cojuhari și Petru Popescu, încasarea cheltuielilor de
judecată, concretizată ulterior suma de 100 de lei pentru taxa de stat și suma de 950
de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în anul 1994 a devenit
proprietar asupra a 1/6 cotă-parte ideală, din casa de locuit din str. XXXXX, nr. 106,
mun. Chișinău, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 23 decembrie
1994, cu înregistrarea dreptului de proprietate, la organul competent la data de 26
ianuarie 1995.

Totodată, a indicat că Leonid Cojuhari a devenit proprietar la 1/6 cotă-parte
ideală din casa de locuit din str. XXXXX, nr.106, mun. Chișinău, în temeiul
contractului de vânzare- cumpărare nr. 5-539 din 01 septembrie 1993, autentificat la
BNS nr. 1, or. Chișinău la 18 aprilie 1995 și a adeverinței de înregistrare a dreptului
de proprietate nr. 458, eliberată de BIT or. Chișinău la 18 octombrie 1993. Leonid
Cojuhari a vândut cota-parte ce îi aparține cu drept de proprietate 1/6 cotă-parte din
casa de locuit din str. XXXXX, nr.106, mun. Chișinău, lui Petru Popescu. Astfel, în
baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3-538 din 18 aprilie 1995, Petru Popescu
a devenit proprietar la 1/6 cotă-parte ideală din casa de locuit din str. XXXXX,
nr.106, mun. Chișinău.

Reclamantul a afirmat că, despre existența contractului de vânzare-cumpărare
a aflat recent, în cadrul unui proces de judecată, unde a fost prezentată copia
nelegalizată a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din 20 august 2004,

încheiat între Petru Popescu și Neonila Popescu, în care se face referire la contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-358 din 18 aprilie 1995. Astfel, în legătură cu faptul că, contractul de vânzare-cumpărare asupra a 1/6 cotă-parte din imobilul din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr.106, a fost încheiat fără respectarea dreptului preferențial pe care îl avea, având calitatea de coproprietar, la data efectuării tranzacției, a solicitat atribuirea drepturilor și obligațiilor de cumpărător ce reies din contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-538 din 18 aprilie 1995.

Prin încheierea protocolară din 10 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Radu Bordeianu.

Prin hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind înaintată cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Coroma împotriva lui Leonid Cojuhari, Petru Popescu, intervenient accesoriu Radu Bordeianu cu privire la atribuirea drepturilor și obligațiilor de cumpărător ce reies din contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-538 din 18 aprilie 1995, încheiat între Leonid Cojuhari și Petru Popescu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Oleg Coroma și s-a menținut hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, norma special de la art.118 Cod civil, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, stabilește un termen de prescripție special de 3 luni pentru adresare în instanța de judecată, pentru coproprietarul ce pretinde atribuirea drepturilor și obligațiilor de cumpărător.

În același context, conform art. 88 Cod civil, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, calcularea termenelor de prescripție și a altor termene, stabilite prin prezentul Cod, se face potrivit cu regulile prevăzute de Capitolul IX din Codul de procedură civilă al RSS Moldovenești.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă al RSS Moldovenești, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În temeiul art. 79 Cod civil, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, prescripția începe să curgă din ziua în care s-a născut dreptul la acțiune; dreptul la acțiune se naște din ziua când persoana a aflat sau trebuia să afle, că i-a fost încălcat un drept. Excepții de la această regulă, precum și temeiurile suspendării și întreruperii cursului prescripției se stabilesc prin legislația Uniunii RSS și prin prezentul Cod.

Conform prevederilor art. 78 Cod civil, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, instanța judecătorească competentă sau arbitrii aleși aplică prescripția independent de cererea părților.

Potrivit art. 82 Cod civil, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, curgerea termenului de prescripție se întrerupe prin intentarea unei acțiuni după procedura stabilită.

În corespundere cu art. 83 din Codul civil, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, împlinirea termenului de prescripție înainte de intentarea acțiunii constituie un temei pentru respingerea acțiunii. Dacă instanța judecătorească competentă sau arbitrii aleși constată, că este întemeiat motivul, pentru care termenul de prescripție a fost depășit, dreptul încălcat va fi apărut.

De asemenea, circumstanțele cauzei denotă că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-538, încheiat între Leonid Cojuhari și Petru Popescu la data de 18 aprilie 1995. Iar Oleg Coroma s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune cu privire la atribuirea drepturilor și obligațiilor de cumpărător ce reies din contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-538 din 18 aprilie 1995, încheiat între Leonid Cojuhari și Petru Popescu, la data de 10 mai 2017, respectiv, cu omiterea termenului de prescripție special de 3 luni de la data încheierii contractului menționat, nefiind solicitată la caz, repunerea în termen.

În asemenea împrejurări stabilite, instanța de apel a reținut că, este corectă concluzia instanței de fond privind respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de către Oleg Coroma împotriva lui Leonid Cojuhari și Petru Popescu intervenient accesoriu Radu Bordeianu privind atribuirea drepturilor și obligațiilor de cumpărător ce reies din contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-538 din 18 aprilie 1995, încheiat între Leonid Cojuhari și Petru Popescu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind înaintată cu omiterea termenului de prescripție. Or, Oleg Coroma a omis termenul prevăzut de lege pentru atribuirea drepturilor și obligațiilor de cumpărător și nu poate fi vorba despre întreruperea termenului de prescripție în sensul art. 82 Cod civil.

Instanța de apel a relevat că, nu sunt aplicabile situațiile prevăzute de art. 86 Cod civil, în vigoare la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18.04.1995, când nu se aplică prescripția, și anume: prescripția nu se aplică: 1) cererilor ce decurg din încălcarea drepturilor personale nepatrimoniale, cu excepția cazurilor prevăzute de lege; 2) cererilor organizațiilor de stat privitoare la restituirea bunurilor de stat, care se află în posesiunea nelegitimă a colhozurilor și a altor organizații cooperatiste, celorlalte organizații obștești sau a catățenilor; 3) cererilor depunătorilor privitoare la eliberarea sumelor depuse la casele de economii din muncă ale statului și la Banca de Stat a Uniunii RSS; 4) altor cereri - în cazurile, stabilite de legislația Uniunii RSS. Având în vedere faptul că a fost omis termenul de înaintare a acțiunii, instanța de apel a menționat că apelantul este sancționat de lege pentru pasivitatea sa față de respectarea termenului de prescripție.

La 08 aprilie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.6), Oleg Coroma a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a apreciat greșit circumstanțele cauzei și nu a luat în considerare la emiterea deciziei precum că la depunerea cererii de chemare în judecată, nu dispunea de contractul de vânzare-cumpărare, nu cunoștea conținutul acestui, motiv pentru care a solicitat primei instanței înaintarea unui demers pentru obținerea contractului litigios. Respectiv, copia contractului de vânzare-cumpărare l-a primit în cadrul procesului. Despre

dreptul său încălcat, care și condiționează curgerea termenului de prescripție, a aflat la înaintarea cererii.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire datate cu 01 iunie 2020 (Vol.II, f.d.10) și a fost recepționată de către Leonid Cojuhari la 09 iunie 2020, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.11). Din adresa lui Petru Popescu s-a restituit plicul cu mențiunea „nereclamat” (Vol.II, f.d.12-13), iar din adresa lui Radu Bordeianu, cu mențiunea „plecat” (Vol.II, f.d.14-15).

În temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării recursului, referințe la cererea de recurs nu au fost depuse de către intimați.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 15 ianuarie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 08 aprilie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.6).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale în adresa participanților la proces la 07 februarie 2020, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.214), însă lipsesc date despre recepționare de către partea recurentă. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Oleg Coroma, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oleg Coroma nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Oleg Coroma.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Oleg Coroma împotriva deciziei din 15 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat